

efter visse bestemte Regler, der har nødvendiggjort Paaligningen af høiere Bidrag. Det nytter kun lidt, at man med Hensyn til andre Udgifter henviser til Skoleraadens frie Bestemmelse, naar man samtidig dermed lader den løvbundne Udgift være i den Grad, at der ikke indenfor det foreskrevne Maximum kan udredes som tidligere til andre Formaal; eller naar man lader Byrden paa Hartkornet og Statskassen til Lærernes Forsørgelse være saa stærkt, at dertil medgaaer, hvad der billigvis burde anvendes ogsaa til den øvrige Underviisning, medens man samtidig dermed ikke ved en Paragraph i Loven, men ved nogle Ord i Betænkningen henviser til den almindelige Udgang, som staaer enhver aaben, at kunne indgive Begjæring om Understøttelse til Regjeringen eller Rigsdagen; ligesom det heller ikke nytter, at der i § 2 gives Tilfagn om Fondens Capitalers Gjenoprettelse, naar det ikke kan skee indenfor det omtalte Maximum. Endvidere antager Mindretallet, idet man fremhæver det Rigtige i at give Communerne Udgang til en Slags Beskæmning af Statskassen, at der herimod ligger den Modvægt, at de Summer, der aarlig ydes af denne til Skolefondene, bevilges af Rigsdagen gennem Finantsloven, hvilken Bevilling utvivlsomt maa yde en bedre Betilighed til at hindre uhenigtsmæssige Udgifter end Dverfkoledirecteurens eller lignende Embedsmænds Deeltagelse i Skoleraadens Fastsættelse af Virksomhedsplanerne. Forsaavidt begge de omhandlede Formaal, Lærernes betryggede Stilling og Almenoplysningens Fremme, fremdeles skulle nyde lige Ret, saa har Mindretallet den Opfattelse, at skal der skee Indskrænkning i Udgifterne, som er en Følge af Lov af 8de Marts 1856, da maa denne skee deels ved, at Skoleraadene faae Indflydelse paa Skolelærerembedernes Reguleringssummers Ansættelse, og deels ved, at der fradrages en vis Brøddel af deres Sum, inden Lærerne pensioneres efter samme. Mindretallet formener saaledes, at man bør gaae een af to Veie, enten at vedtage en Nedsættelse paa de Punkter, hvor Forholdene stærkest opfordre dertil, eller lade ogsaa §§ 5 og 7 i deres Grundtræk staae urørte og blot gjøre det muligt for Skoleraadene at efterkomme Lovens Anviisning derved, at Bidragets

Maximum forhøies. Af disse Grunde foreslaaer det, at Slutningen af § 1 udgaaer.

Udvalget har meent, at der efter Forslagets nuværende Affattelse maaskee kunde opstaae Tvivl om, hvorvidt hin Forandring med Hensyn til Statskassens Deeltagelse i Skolefondens Udgifter skulde gjælde for det hele Beløb, der lignes ud over 12 β . for hver Tønde Hartkorn, eller kun for det yderligere Bidrag, der maatte følge af den her givne Tilladelse til at forhøie Ligningen ud over 24 β . — ligesom ogsaa om, hvorvidt denne Forandring skulde gjælde for samtlige Skolefonds Vedkommende eller kun for deres, der gjorde Brug af den her givne Bemyndigelse. For at forebygge saadanne Tvivl stiller Udvalget et Ændringsforslag, som det dog ikke antager vil forandre Lovens egenlige Mening.

Ogsaa vilde det vistnok være ønskeligt, om der blev truffet en almindelig Regel for, at de Summer, som indflyde i Skolefondene og igjen udbetales af dem i Genhold til Loven af 8de Marts 1856 § 21, ikke holdes udenfor det almindelige Regnskab, saaledes som det nok er Tilfældet for 10 Amters Vedkommende, men inddrages under dets Pensionsconto. Dette vil dog formeentlig kunne skee ad administrativt Veie uden noget særligt Lovbud.

Udvalget erjender vel ikke Vedligeholdelsen af Skolefondens oprindelige Størrelse for ubetinget nødvendig, men seer dog ikke nogen Betænknelighed ved at gaae ind paa den i § 2 givne Tilladelse til ogsaa ved Hjælp af Tilflugt fra Statskassen at gjenoprette de Tab, de med Statens Samtykke allerede have lidt paa en Tid, da Statskassen skulde deeltage i samtlige Udgifter, og da der maaskee kan være Tvivl om, hvorvidt Ringkjøbing Amt kan gjenoprette sit Tab uden at maatte forhøie sin Ligning til 36 β ., og en saadan Forhøielse var foreslaaet forrige Aar af Regjeringen, har Mindretallet, Høgsbro og H. Jensen, ogsaa troet at burde tilraade paa dette Punkt at komme Amtet imøde.